

И тъй, при еднакво добри учителски сили, еднаква любовъ къмъ работата, еднаква редовностъ и интензивностъ на занятията прѣзъ годината, еднакво добри пособия и т. н. и т. н., нашигѣ гимназии би трѣбвало да иматъ най-малко 12-годишенъ курсъ, за да бждатъ въ състояние да въздѣйствуватъ върху ученика така, както въздѣйствува нѣмската гимназия. Никой обаче не твърди, че прѣдположената еднаквостъ съществува. Напротивъ, въ всѣка една отъ изброенитѣ точки ний стоимъ несравнено по-долу. Като се има всичко това прѣдъ видъ нека всѣки опрѣдѣли: — нашигѣ гимназии каква частица отъ дѣйствителното и необходимо срѣдно образование сж въ състояние да даджтъ на своитѣ възпитаници?

1902, Декемврий.

II.

Двата типа гимназии.

Ний имаме два типа гимназии. Но докато реалниятъ типъ и по программа и по резултатитѣ, които постига, отговаря въ голѣма степенъ на своето назначение, классическиятъ типъ, напротивъ, нито по своята программа, нито по резултатитѣ, които въ дѣйствителностъ се постигатъ въ него, не отговаря на името си и на цѣльта си. Външната причина на това е, че классическитѣ езици не се изучаватъ достатъчно, ни качествено, ни количествено. Латинския се захваща отъ IV классъ, гръцкия отъ V-и, тъй че изучаването на първия трае само четири години, а на втория само три години. Въ классическитѣ гимназии на Германия латинския се учи деветъ години, и сед-